

KODI SJELLJES DHE ETIKES

Qëllimi i nxjerrjës së këtij dokumenti është të përcaktohen kushtet dhe standardet e punës ndërmjet stafit dhe të tjerëve, me qëllim të parandalimit të çdo keqkuptimi dhe të parandalimit të sjelljeve jo etike gjatë mardhënies së punës.

Kodi i Sjelljes dhe Etikës është dokument i mbrenshëm i organizatës i cili mundëson stafin që të i kuptojnë me lehtësi sjelljet e ndaluara brenda dhe jashtë organizatës.

Handikos Ferizaj në pajtim me Ligjin e punës, Ligjin për mbrotjen nga diskriminimi, Ligji për barazinë gjinore si dhe në pajtim me Rregullorën e mbrenshme për funksionim e organizatës, nxjerr dokumentin e titulluar *Kodi i Sjelljes dhe Etikës*, me të cilën përcakton standardet etike dhe mënyrën e ankimit me raste të përballjes me situata të cilat në kundërshtim me këtë dokument, në rast të ndonjë kolezion normative me ndonjë akt ligjor atëhere aktet ligjore dhe nënligjore kanë epërsi ndaj këtij dokumenti.

Kodi i Sjelljes dhe Etikës Përbehet në dy kapituj dhe një formular:

KAPITULLI I. PJESA E PËRGHITHSHME

KAPITULLI II. PJESA E VECANTË

Kushdo që shkel këtë kod është subjekt i veprimeve të duhura disiplinore, deri në shkëtuajtjen e menjëhershme të marrëdhënies së punës, kur ato përbëjnë shkelje të rënda sipas rregullores së brendshme për funksionimin e organizatës.

KAPITULLI I

Neni 1

Dispozitat e përgjithshme

- 1.1. Me këtë Kod të Sjelljes dhe Etikës përcaktohen parimet themelore etike dhe rregullat e sjelljes për të gjithë punëtorët në Organizatën Handikos Ferizaj.
- 1.2. Qëllimi i këtij Kodi është krijimi i ambientit të shëndosh në punë për tërë personelin punonjës ku do të dominojnë raportet korrekte të bashkëpunimi, respektimi i lidjeve e rregullave, kolegialitetit etika dhe objektiviteti në kryerjen e detyrave të punës.
- 1.3. Synimi i Kodit të sjelljes dhe etikës është: preventive, ndalimi dhe sanksioni i dukurive negative të cilat dëmtojnë interesin e përgjithshëm dhe interesin e Handikos Ferizaj.
- 1.4. Dispozitat e Kodit të sjelljes dhe etikës janë obliguese për të gjithë të punësuarit në Handikos Ferizaj
- 1.5. Shkelja e parimeve etike dhe rregullave të sjelljes të përcaktuara me këtë Kod janë të ndaluara dhe të ndëshkueshme sipas ligjeve në fuqi, Rregullorës së mbrenshme dhe aktëve tjera.
- 1.6. Mbrotja e integritetit të personelit, punonjës dhe menaxhimi i rregullt është ndër parimet bazë të këtij Kodi.

Neni 2

Fusha e zbatimit

Dispozita e Kodit të Sjelljes dhe Etikës, zbatohen ndaj: të gjithë punonjësve, tek të cilët zbatohet Rregullorja e Brendshme për Funkionimin e Handikos Ferizaj, si dhe personat e tjerë që punojnë me Handikos Ferizaj, sipas kontratave që kanë nënshkruar me të, për përmbushjen e një shërbimi të caktuar, ekspertet të angazhuar nga Handikos Ferizaj, sipas përcaktimëve ligjore në fuqi, me detyra të vecanta për çështjen konkrete, si dhe praktikantet.

Neni 3

Etika dhe Sjellja Etike

3.1. Etika ndimon punonjesit e Handikos Ferizaj, të përcaktojnë rolin dhe përgjegjësit, si në lidhje me vetveten, antarët, kolegët, partnerët, punonjësit e institucionëve të tjera apo personave të lidhur me të.

3.2. Në Handikos Ferizaj, entikë do të thotë që cdo punonjës duhet të përkrah, si formalisht, ashtu edhe shpirtnishtë, frymën që përfaqëson parimet, ligjet, aktet nënligjore, rregullat dhe udhëzimet që zbatohen në Handikos Ferizaj, të nxisë përgjegjshmërinë ndaj vetes, eprorëve dhe publikut, të eliminojnë mungesën e respektimit ndaj të tjerëve, padrejtësitë dhe pandershmërinë, mos jetë indiferente kur duhet të përballet me problemet etike, inkurajonë dialogun, diskutimet e hapura dhe pa paragjykim, respektojë standardet bazë të sjelljes si Brenda, ashtu dhe jashtë mjedisit të Handikos Ferizaj, të jetë modest lidhur me atë që mund të përfitohet dhe mënyrën se si mund të përfitohet dhe mënyrën se si mund të bëhet ajo.

3.3. Sjellja etike, kërkon që të gjithë punonjësit e Handikos Ferizaj, të bëjnë zgjedhje të ndërgjegjshme, si edhe të kenë gjykim të shëndoshë në përputhje me vlerat dhe parimet etike që përcaktohen në këtë Kod, si dhe cdoher të veprohet ndaj të tjerëve sipas parimit që do të dëshironi që të tjerët veprojnë ndaj nesh.

Neni 4

Zbatimi i ligjëve rregullave dhe standardëve

4.1. I gjithë personeli në Handikos Ferizaj, është i obliguar të respektojë ligjet, rregullat, aktet nënligjore, praktikat e punës dhe standardet e përgjithshme të cilat janë të aplikueshme në territorin e Republikës së Kosovës.

4.2. Menaxhimeti i Handikos Ferizaj ushtron kujdes për zbatimin e tyre dhe shqipton sanksione nëse ato nuk zbatohen, në pajtim me rregulloren për Funkionimin e Organizatës.

4.3. Mosnjohja e ligjëve, rregullorëve dhe akteve normative nuk e arsyeton askënd, andaj, cd oi punuarë është i obliguar t'i drejtohet zyrtarit që i raporton apo shërbimit profesional për ndimë e udhëzime nëse ka nevojë, për cdo paqartësi para se të vepron.

4.4. Sjelljet e kundërligjshme dhe jo etike janë të ndaluara dhe tërheqin përgjegjësi për secilin punëtor i cili nuk i respekton.

4.5. Kur një punonjës në Handikos Ferizaj, i duhet të ndërhyjë në një situatë, për të cilën nuk ka parashikime në këtë Kod, ai duhet të konsultohet me eprorinë tij të drejtëpërdrejtë.

Neni 5

Konflikti i interesave

- 5.1. Asnjë i punësuar në Handikos Ferizaj, nuk guxon të keijoj dyshime të bazuara në opinionin se ai apo ajo, është duke shkelur besimin e dhënë lidhur me detyrat e punës që kryen.
- 5.2. Rportet familjare, shoqërore dhe lidhjet të tjera nuk guxojnë të ndikojnë në punën përfesionale të personit punonjësit, e sidomos tek stafi menaxhues.
- 5.3. Cdo punëtor i Handikos Ferizaj, që për punën që bënë në emër dhe me mjete pune të Handikos Ferizaj, të realizoj interes finaciare personale.
- 5.5. Përdorimi i mjetëve të punës dhe inventarit duhet bërë nikoqirllëk të mirë sepse në të kundërtën konsiderohet abuzim me pasurinë e Handikos Ferizaj.
- 5.6. I ndalohet cdo të punësuar i në Handikos Ferizaj që në mënyrë direkte spo indirekte të ndërmerr veprime, apo mos vepron në të cilat vetes apo tjerëve iu mundëson përvetësimin e pasurisë material apo finaciare të Handikos Ferizaj . Këto veprime do të konsiderohen edhe më të rënda nëse kryhen nga persona me lidhje familjare spo lidhje të ngushta kolegjale.
- 5.7. Konflikti i interesave mund të mos jetë i qartë cdoherë andaj i punsuari apo anetari i menaxhmentit, kur kanë dilema rreth kësaj çështje, duhet t'i drejtohen paraprakisht zyrtarit që i rapërtojnë për sqarimi te nevojshme, ngase cdo situatë që krijon dyshime lidhur me objektivitetin e vendosjes, direct spo indirekt është e lidhur dhe mund të trajtohet si konflikti i interesit.

Neni 6

Informata konfidenciale

- 6.1. Konfidencialiteti nënkupton mbajtjen në fshehtësi të të dhëna-informative, zbulimi it ë cilave do të dëmtonte interesin e Handikos Ferizaj, apo do të zbuloj cfarëdo të dhëna në lidhje me anetaret\klientët dhe cdo palë tjetër me të cilat posedon Handikos Ferizaj.
- 6.2. Organi më i lartë i Handikos Ferizaj, me vendim apo rregull të veçant do të përcaktoj se cilat informata konsiderohen kondifeciale, mënyrën e ruatjes dhe mënyrën e zbulimit kur pushojnë arsyet e mbajtjes në konfidencialitet.
- 6.3. Secili punëtor në Handikos Ferizaj është i obliguar të respektoj hierarkinë dhe kompetencat gjatë kryerjes së detyrave të punës.Kjo nënkupton që përhapja e informatave për detyrat e punës që kryen bëhet vetëm me leje të udhëheqësit që i raporton.
- 6.4. Cdo i punesuar në Handikos Ferizaj, i cil ka qasje në informatë konfidenciale ka për obligim që atë ta ruaj dhe nuk guxon:
 - A) Të i përdor sim jet shantazhi për qëllime të caktuara.
 - B) As për përfitime finaciare personale nën kërcënimin e zbulimit.
- 6.5. Zbulimi i konfidencialitetit, përgjimet dhe incizimet pa autorizimi janë rreptësishtë të ndaluara dhe konsiderohen shkelje të rënda të detyrav të punës e njëkohësisht tërheqin edhe përgjegjësi pënale sipas ligjit në fuqi.

6.6. Punonjësit duhet vecanërisht të shmangë përpunimin e të dhënave personale për qëllime jo legjitime, apo transmetime e të dhënave të tilla tek personat të paautorizuar.

6.7. Të dhënat dhe informacionet tjera që i pënsuari i mëson gjatë kryerjes së punës në Handikos Ferizaj, nuk guxojnë të përhapen dhe dy vite pas përfundimit të kontratës.

Neni 7

Sjellja me anëtarët\klientët dhe palët e treat

7.1. Cdo punëtor i Handikos Ferizaj, duhet të jetë shembull për të mirë në kontakt me anëtarët\klientët me palët. Cdo punëtor i cili është në kontakt me palët është i obliguar të ketë sjellje profesionale, educative dhe njerëore.

7.2. Bazë e sjelljes së cdo punëtori me palët janë:rregullat e mirësjelljes, ligjet në fuqi, aktet nënligjore, rregulloret dhe aktet tjera normative të cilat medoemos duhet respektuar.Cdo i pënsuar në Handikos Ferizaj, duhet ta kuptojn se kryen shërbim në dobi të anëtarve dhe komunitetit, andaj kushtëzimi i kryerjes së shërbimit me kompensim apo në cfarido forme tjetër është ndaluar, për pos kur një gjë e till është e lejuar me vendim të vecantë të Drejtorit.

7.3. Shqyrtimin e ankesave, kërkesave,dhënien e udhëzimeve dhe njoftimeve për palët, i bëjnë punëtorët Handikos Ferizaj me kohë dhe në mënyr profesionale.

Neni 8

Mos diskriminimi

8.1. Në trajtimin me shërbime si dhe në marrjen e vendimeve, punonjsi duhet të sigurojë respektimin e parimit të barazisë së trajtimit.Subjektet që janë në të njejtën situatë trajtohen në të njejtën mënyrë.

Nëse bëhet ndonjë diferencim në trajtimin ,punonjësiduhët të sigurojë që kjo të justifikohet nga një vecori përkatëse objektive e një rasti të vecantë.

8.2. Punonjësi duhet të shmangë cdo diskriminim të pajusifikuar midis subjekteve\anëtarve dhe palëve të treta, bazuar ne kombësi, gjini, racë, etnicitet po origjinë shoqërore, vecorit gjenetike, gjuhën, fenë apo besimin, mendimin politik spo tjetër, antarësimin në një minoritet kombëtar, pronësin, lindjen, paaftësin izike, aftësin e kufizuar, moshën apo orientimin seksual dhe të tjera.

8.3. Cdo trajtim diskriminues me qëllim të cenimit të parimit të barazisë me dashje ose jo sipa Kodit të etikës ndërthen me vete shkelje të rënda dhe se në vete përmban konsekuenc të tjera ligjore.

Neni 9

Kontaktet me Donatorët\Investitorët

9.1 Handikos Ferizaj është e përkushtuar në pajtushmëri me kërkesat ligjore dhe rregullat për kontakte active dhe të hapura me palët e interesuar dhe inovatorë\donatort e mundshëm.

9.2. Cdo pjesëtar i personelit të Handikos Ferizaj, kontaktet me donatorët \investitor duhet t ëillet në mënyr të sjellshme dhe në pajtim me ligjet e zbatueshme, aktet nënligjore dhe rregulloret në fuqi në Kosovë dhe akteve të brendshme në Handikos Ferizaj.

9.3. Kontaktet me investitor i zhvillojnë personat kompetent, ndërsa cdo përsone pa autorizim nuk ka të drejtë të jap informata, ofroj të dhëna e as te prfaqësoj Handikos Ferizaj, para palëve të interesuar për investime apo përsoneve të tretë.

Neni 10

Komunikimi me media

10.1. Në emër të Handikos Ferizaj mund të komunikojnë për media vec stafi menaxhues dhe në rastet të tjera të autorizura nga ana e Drejtorit.

10.2. Nuk lejohet që komunikimi në media të shfrytëzohet për interesa e ankesa personale duke zbuluar në mënyr të pa autorizuar informata, me të cilat dëmtohet Handikos Ferizaj.

Neni 11

Ambienti, Shëndeti dhe Siguria

11.1. Handikos Ferizaj zhvillon veprimtarinë në përputhje me ligjet dhe aktet nënligjore që kanë të bëjnë me ambientin, shëndetin dhe sigurinë në punë të stafit punonjës.

11.2 Handikos Ferizaj do të siguroj që secili i punësuar të ketë ambient të punës të sigurt dhe shëndetshëm dhe në përputhje me legjislacionin e aplikushëm për mbrotjen e shëndetit dhe sigurinë në punë.

Neni 12

Mbrotja e paurisë dhe burimëve

12.1. Është e ndaluar vjedhja, abuzimi, shpërdorimi dhe keq menaxhimi me pasurinë e Handikos Ferizaj. Cdo punëtor është i obliguar që në mënyr institucionale të mbroj paurinë e luajtshme dhe të paluajthme te Handikos Ferizaj.

12.2. Pasuri e Handikos Ferizaj - me mbrotje të vecant konsiderohem: Objektet dhe paisjet, softueri kompjuterik dhe i tërë sistemi informatikë, përfshirë arkivin.

12.3. Obligimi për mbrotje të pasurisë dhe burimëve përfshin domkumentet, sistemin informativ dhe cdo informatë lidhur me Handikos Ferizaj dhe nuk mund të zbulohen pa leje të personave kompetent.

12.4. Mbrotja e burimëve përfshinë dhe pronën intelektuale, të drejtën e autorit, sekretet e punës, planet e veprimit, projektet gjatë fazës së thirrjeve, planin e veprimt për ngitjen e fondëve dhe tërë dokumentacionit e Handikos Ferizaj, ashtu që zbulimi apo tjetërsimi i tyre konsiderohet shkelje të rëndë e detyrave të punës.

12.5. Cdo abuzim, vjedhje apo dëmtim i burimëve dhe pasurisë së Handikos Ferizaj, është i dënushëm sipas ligjit në fuqi.

12.6. Cdo punëtor duhet të përmbahet nga cdo veprim i cili cenon interesin public dhe is jell dëm të vogël apo të madh Handikos Ferizaj.

12.7. Është moslajmërim për dëmtim apo vjedhje, pëkatësisht pasurisë ,konsiderohet shkelje e rëndë e detyrave të punës.

Neni 13

Dhuratat dhe zbavitja

13.1. Dhënia dhe marrja e dhuratave me qëllime të kryerjës të cfarëdo pune në lidhje me Handikos Ferizaj, është e ndaluar për cdo punëtor.

13.2. Jo vetëm punëtorët e Handikos Ferizaj, por dhënia dhe marrja e dhuratave lidhur me punët dhe shërbimet e Handikos Ferizaj, është e ndaluar dhe për antarët e familjeve të tyre.

13.3. Në asnjë rast një anëtar i stafit nuk lejohet të pranoj të holla të gatshme, udhëtime ose benifite të tjera.

Neni 14

Praktika e kontabilitetit

14.1. Shërbimi financiar dhe kontabilitet janë të obliguar t'i kryejn punët sipas ligjëve në fuqi, standardeve dhe praktikave të kontabilitetit.

14.2. Mbatja librave financiare, dokumentave, arkivave e kontabilitetit, pasqyrat financiare, regjistri i pasurisë (aseteve) dh transkionet bankare duhet të bëhen në pajtim me ligjet në fuqi dhe standardet ndërkomtare të kontabilitetit.

14.3. Menaxheri financiar dhe i kontabilitetit përgatitin raporte të brendshme dhe të jashtme financiare të sakta e të bazuara në standardet e kontabilitetit.

14.4. Është e ndaluar cdo punë e cila nuk është në pajtim me ligjet në fuqi dhe standardet e kontabilitetit dhe është rreptësishtë e ndaluar dhe ndëshkohet cdo parregullsi në sistemin financiar dhe kontabilitet e cila nuk është konform ligjëve dhe standardeve ndërkomtare.

Neni 15

Sjellje rreptësishtë të ndaluara

15.1. Refuzimi i kryerjes, moskryerjes, kryerja pas afatit dhe jo më rregull e detyrave të punës e cila ka mundur apo i ka sjell dëme Handikos Ferizaj.

15.2. Cdo veprim në procesin e punës i cili është në kundërshtim me ligjët e aplikushme dhe aktet normative të Handikos Ferizaj, veprim që ka pasoja të dëmshme apo ka mundur të ketë pasoja të dëmshme në vëllim të madh apo të vogël, sic janë :keqpërdorimi i pozitës dhe autorizimëve, prezantimi i pa autorizuar në emër të Handikos Ferizaj, keqpërdotimi i mjetëve financiare, pranimi i puntorëve në punën kundërshtim me ligjin duke u bazuar në ligj familja, kolegial etj. Dhënia e shënimeve jo të sakta gjatë procedurës së pranimit në punë, insisitimi për marrje të vendimëve duke u bazuar ne raporte kolegiale apo familjare.

15.3. Dhënia e shënimeve dhe informatave jo të sakta mbi punëtorët dhe procesin e punës e cila është shoqëruar apo ka mundur të shoqërohet me pasoja të dëmshme për Handikos Ferizaj.

15.4. Cdo mashtrim i punëtorve në procesin e punës i cili ka për qëllim pengmi e realizimit të drejtave ligjore , pamundësia e qasjes së punëtorve në informimin mbi të drejtat dhe obligimet e tyre.

15.5. Cdo veprim i cili pengon realizimin e të drejtave të punëtorëve Brenda afatit ligjor, mosekzekutimi i vendimeve gjyësore të plotfuqishme si dhe vendimet e organëve udhëheqëse të cilat janë të ligjdhme.

15.6. Ardhja në punë në gjendje të dehur apo përdorimi i alkoolit dhe mjetëve tjera narkotike.

15.7. Mosparaqitja disiplinore për vërtetimin e përgjegjësis së punëtorit për shkelje të rënda të detyrave të punës nga ana e Menaxherit të Programëve Drejtorit d.m.th. të gjithë ata të cilët kanë për obligim të kontrollojnë punën e vartësve të tyre.

15.8. Shrytëzimi i mjetëve të besuara në punë kundër destinimit të tyre si dhe shfrytëzimi tjetër i kundërligjshëm i atyre mjetëve ku Handikos Ferizaj është shkaktuar dëm apo ka mundur t'i shkaktohet dëm.

15.9. Zbulimi it ë dhënave përkatësisht, zbulimi i konfidencialitetit i cili ka sjell apo ka mundur t'i sjell dëm Handikos Ferizaj, apo partnerit ose palës tret.

15.10. Mungesa nga puna, lëshimi i vendit të punës pa leje dhe mungesa nga puna për shkak të keqpërdorimit të së drejtës së shfrytëzimit të pushimit mjekësor.

15.11. Cdo sjellje jo edukuese, jo korrekte, e vrazhdë dhe jo humane ndaj personelit punonjës, anëtarëve/klintëve dho palëve të treta e vecanërisht në formë më të rëndë të shpifjeve, nxitjs apo shkakimit të rrahjeve dhe prishjes së rendit në punë.

15.12. Refuzimi i punëtorit të punoj në punë dhe detyra tjera të punës në pajtim me ligjn dhe rregullat për punë.

15.13. Cenimi i barazisë gjinore gjatë pranimit në punë dhe gjatë procesit të punës , sic janë definuar n kapitullin II te kodit.

15.14. Sjelljet e pahijshme dhe ngacmimet/ shqetësimet ndaj personave me gjinit e kundërt , sic janë të përkufizuar ne kalitullin II te kodit.

15.15. Pjesëmarrja hierrkike në vendosjen e çështjeve me interes financiar nga ana e personave të cilët qëndrojnë në raportet afërsis familjare.

15.16. Mos-përbushja e detyrave të punës për të cilat punëtori është i punësuar.

15.17. Cenimi i integritetit personal duke u shërbyer me gënjeshtër, shpifje apo dezinformata.

15.18. Cdo veprim apo mos veprim i cili shkakton apo mund ti shkaktoj dm Handikos Ferizaj dhe të punësuarve.

Neni 16

Pijet alkoolike dhe pirja e duhanit

16.1. Ndalohet mbatja e pijeve alkoolike në zyrat dhe ambientet e Handikos Ferizaj.

16.2. Ndalohet përdorimi i pijeve alkoolike nga të gjithë punonjësit e Handikos Ferizaj, si Brenda , ashtu dhe jashtë tij, gjatë kohëzgjatjes normale të punës.

16.3. Në të gjitha ambientet e Handikos Ferizaj është e ndaluar pirja e duhanit.Ajo mund të lejohet në vende e caktuara për këtë qëllim në ambientet e Handikos Ferizaj.

Neni 17

Veshmbathja

17.1. Veshmbathja e stafit ne Handikos Ferizaj, ndryshon sipas që i punësuarit mban.

17.2. Të punësuarit në teren dhe të punësuarit që ofrojnë shërbime për anëtarët dihet që të kenë veshje adekuate , formale, veshje të rregullt të cilat nuk e cenojnë imazhin e organizatës.

17.3. Nga secili i punësuar që nuk i përmbahet standardet të këtij neni duhet të i kërkohet që të korrigjon veprimet e veta për veshjen , nëse nuk i përmbahet kërkesës mund të kërkohet edhe largimi i tij/saj nga objekti për ditën përkatëse , kërkesën për largim nga objekti varësisht prej nevojave duhet ta paraqes menaxheri i projektit, mbikëqyrësi.

17.4. Me qëllim që të kuptohet me lehtësi së cka është e ndaluar dhe cka jo sa i përket veshmbathjes, Handikos Ferizaj, në hyrje të ambienteve të saj do të afishon në mënyr vizuale dhe (fotot).

KAPITULLI II

Neni 18

Brazia gjinore

Është ushtrimi i plotë dhe i barabartë i femrave dhe meshkujve it ë drejtave të yre të njeriut. Është mospranimi i diskriminimit në bazë gjinore në mundësit, ndarjene burimëve apo përfitimëve si dhe qasjen në shërbime.

Neni 19

Asnjë hakmarrje

Handikos Ferizaj merr të gjitha ankesat e ngacmimit, diskriminimit dhe hakmarrjes serioziht dhe para pëlqen mundësin për të zgjidhur në mënyr të brenshme cdo problem që mund të lind. Asnjë individ nuk do të hakmerret kundër për arsye të raportimit, raportimi do të trajtohet me prioritet me mirëbesim.

Indivdi denoncues dhe të gjitha palët që marrin pjesë në një hetim kanë sigurinë se Handikos Ferizaj nuk do të merren masa ndëshkuese rezultat i ankesës, pervec nëse ankesa është paraqitur me keqbesim ose për një qëllim të pahijshëm.

Nëse ndonjë individ ndenj se ai/ajo është hakmarrur kundër ai/ajo duhet të raportojë menjëherë sjelljen hakmarrëse.

Stafi, antarët dhe të tjerët kanë të drejtë dhe obligim:

- Për të ngritur çështje ose për të bër një hetim apo ankesë në një mënyr të arsyeshme dhe të respektueshme pa u viktimizuar.
- Ndjek standardet e sjelljes të përshkruar në këtë document.
- Ofrojnë mbështetje për personat që përjetojnë diskriminimin, ngacmimin ose ngacmimin seksual duke e përfshir dhënien e informatave për mënyren e ankimit.
- Ti shmangim thashethemet dhe të respektojmë konfidencialitetin e procedurave të zgjidhjes së ankesave.

Përgjegjësitë shtesë të përfaqësuesëve të organizates Handikos Ferizaj, menaxherëve, mbikëqyrësve dhe personave të tjerë me pozita më të larta.

- Modelojnë standardet e përshtatshme të sjelljes.
- Të ndërmarrin hapa për të edukuar dhe për ta bërë stafinvetëdijshtëm për detyrimet e tyre sipas kësaj politike dhe ndërhyjnë shpejt dhe në mënyr të përshtatshme kur të mëson për sjelljen të papërshtatshme duke e trajnuar stafin të paktën njëher në vit.
- Veproni në mënyr të drejtë për të zgjidhur çështjet dhe për të zbatuar standardet e sjelljes në vendin e punës , duke u siguruar që palët përkatëse ëtë dëgjoen.
- Të sigurojnë që personeli që ngre një çështje ose që bënë një ankesë nuk është viktimë
- Cdo fshehje e rastit përbën shkelje të rënd të detyrave të punës

Neni 20 **Ngacmimi**

Konsiderohet cfarëdo sjellje e padëshirushme mbi bazat e gjinisë , seksit dhe identitetit gjinorë që ka për qëllim apo pasojë shkelje e dinjitetit të përsosnit dhe krijimin e ambientit frikësues, armiqësor, degradues, nënçmues apo fyes.

Neni 21 **Ngacmimi seksual**

Ngacmimi seksual-nënkupton cfarëdo forme të sjelljes së padëshiruar verbale, jo verbale , apo fizike me natyrë seksuale, me qëllim apo pasojë prekjen apo shkeljen e dinjitetit të një përsosni dhe për të krijuar një mjedis frikësues, armiqësor, degradues, poshëtrues apo fyes;

Ngacmime seksuale përfshin dhe nuk kufizon:

- Komentet rreth jetës private të një përsosni ose mënyrës se si ajo/ai duket.
- Sjellje seksualisht sugjестive, të tilla si shikim me keqdashje ose lakmimi .
- Komentet seksuale ose shaka .
- Shfaqje/publikimi i fotografive, kalendarëve ose objektëve ofenduesenë vendet ku të tjerët me lehtësi mund të i shohin.
- Kërkesat të padëshiruara të përsëritura për takim jashtë vendit të punës (tendencës).
- Ofendime ose tallje të natyrës seksuale.
- Pyetje ose deklarta ndërhyrëse për jetën private të një përsosni.
- Dërgimi i email-it ose mesazhëve seksuale
- Si dhe sjellje të tjera që sipas preceptimit të viktimës mund të konsiderohen ngacmime seksuale.

Këto sjellje gjithashtu mund të konsiderohen si një vepër penale sipas ligjit penal, si sulmi fizik, ekspozimi i pahijshëm, sulmi seksual, përcjellje ose komunikimet e turpshme, diskriminimi.

Vetë për shkak se dikush nuk kundërshton sjelljen e papërshtatshme në vendin e punës në atë kohë, kjo nuk do të thotë se ata janë duke miratuar sjelljen.

Ngacmimi seksual mund të ndodhë në vendin e punës, në ngjarjen të lidhura me punën, midis njerzëve që ndajnë të njejtin vend pune ose ndërmjet kolegëve jashtë punës.

Të gjithë stafi dhe vullnetarët kanë të njejtat të drejta dhe përgjegjësi në lidhje me ngacmimin seksual.

Një incident i vetëm është i mjaftushëm për të përbërë ngacmime seksuale-ajo nuk duhet të përsëritet. Të gjitha incidentet e ngacmimëve seksuale-pa marrë parasysh se sat ë mëdha apo të vogla ose që janë të përfshira-kërkojnë nga punëdhënësit dhe menaxherët që të përgjigjen shpejt dhe në mënyr të përshtatshme.

Handikos Ferizaj pranon se komentet dhe djelljet që nuk ofendojnë një përsosni mund të ofendojnë një tjetër. Ky kod kërkon që të gjithë stafin dhe vullnetarët të rëspëktojnë kufijtë e njerzëve të tjerë

Denoncimi i ngacmimëve është i obliguar si nga subjektet që kanë drejt për drejt të cenuar/viktme nga ngacmimi ose dhe të tjerët që kanë mundur të dëgjojnë një ngacmim eventual. Mos lajmërimi i ngacmimit përbëhet shkelje e rend të detyrave të punës.

Neni 22

Viktimizimi

Viktimizimi-ndodhë kur personeli përjeton trajtimin të pafavorshëm apo pasoja negative si reagim ndaj ankimi (procedurave të filluar) apo veprimëve me qëllim të zbatimit të parimit të trajtimit të barabartë, ose në raste kur personi i tillë ofron informacione, dëshmi apo ndimë në lidhje me ankesën ose procedurën në rastet te diskriminimit:

Viktimizimi është një shkelje shumë serioze e sipas këtij kodi dhe ka të ngjarë (ne varësi të ashpërisë dhe rrethanave) që të rezultojë do të shqiptohen dhe masat disiplinore, Handikos Ferizaj ka një qasje zero tolerance ndaj viktimizimit.

Komunikimi rreth çështjeve të ngacmimit seksual dhe procedurave të ankesës për këtë çështje është papranushme, personeli në Handikos Ferizaj nuk duhet të bisedojë me antarët e tjerë të stafit, klientët apo furnizuesit, për ndonjë ankesë te diskriminimit ose ngacmimit.

Shkelja e konfidencialitetit të një hetimi formal të ankesave ose zbulimi i papërshtatshëm i informacionit personal është shkelja serioze e këtij kodi dhe mund të cojë në shqiptim të masës disiplinore.

Neni23

Ankimi/Denoncimi

Handikos Ferizaj inkurajon fuqimisht cdo anëtar të stafit, i cili beson se ata janë diskriminuar, ngacmuar,ngacmuar seksualisht ose viktimizuar për të ndërmarr veprimet e duhura.

Denoncim i rastit te ngacimëve/diskriminimit/viktimizimit bëhet fillimisht tek menaxherët/eprori, nëse vet eprori/menaxheri janë të përfshir në rast atëher denoncimi i ngacmimit bëhet te zyra e personelit , me anë të emailit, telefonit ose direct.

Në rast se pala që ka qenë/është viktimja e ngacimëve/diskriminimit/viktimizimit nuk merr përgjigjëje në lidhje rastin apo hetimin në afat prej 15 dite nga dita e parashtrimit të ankesës, pala rekomandohet që këto hapa të i ndërmerr pran instancave tjera ligjore, përfshirë Avokatin e popullit, Gjykatën kompetente ose institucione tjera.

Neni 24

Ndryshimet

Ndryshimi dhe plotësimi i këtij kodi, bëhet njësoj sikurse në procedorën e aprovimit të tij, nëse nuk është paraparë ndryshe me dokumente statutare.

Neni 25

Sanksionet

Për shkelje të rregullave të parashikuara në këtë kod, kur ato nuk përbëjnë vepër penale, zbatohen masat disiplinore të përcatuara sipas Ligjit të punës dhe në Rregullore së Breshme apo të kontratës së punës.

Neni 26

Dispozita e fundit

Për çështjet që ky Kod nuk ka dhënë parashikime specifike në përmbatjen e tij, zbatohen rregullat e përcaktuara në Politikën për mbrotjen e fëmijëve, rregullorja e breshme e punës dhe Kontrata e punës si dhe aktet nënligjore në zbatim të tyre.

Neni 27

Hyrja në fuqi

27.1. Kod i sjelljes dhe etikës hynë në fuqi pas aprovimit të tij nga ana e Brodit/**Kuvendit**.

27.2. Ky Kod do të komunikohet të gjithë anëtarëve të stafit të cilët do ta nënshkruajnë Formularin në shtojcën e këtij Kodi. Ata që punësohen në Handikos Ferizaj, pas miratimit të këtij Kodi do ta marrin një kopje së bashku me Kontratën e punës ose do të rekomandohen që këtë Kod ta lexojnë në faqen zyrtare të Handikos Ferizaj dhe do ta nënshkruajnë Formularin në shtojcë të këtij Kodi.

SHTOJCË

FORMULARI

KY FORMULAR TREGON DIJENIN PËR KODIN E SJELLJES DHE ETIKËS, PËR PËRSONAELIN E OJQ HANDIKOS FERIZAJ, NËNSHKRIM VËRTETON QË I PUNSUARI KA PRANUAR DHE KUPTUAR DOKUMENTIN E TITULLUAR:

KODI I SJELLJES DHE ETIKËS

_____/_____/_____

(Emri dhe Mbiemri)

(Nënshkrimi)

_____/_____

(Pozita, Shërbimi)

Datë: ___/___/_____ Vendi: _____

Në mbështetje të nenit 5 paragrafi 1 dhe 3 të statusit të organizatës Handikos Ferizaj, Kuvendi i Antarëve, në mbledhjen e rregullit të mbajtur në datën 10.03.2023 Aprovon dokumentin e titulluar Kodi i Sjelljes dhe Etikës, i cili përmban gjithsej 12 faqe me 27 nene i ndarë në dy kapituj.

Valdet Zekolli

Kryesuesi i Kuvendit të Antarëve